

**VERENIGING
VAN
COMMERCIELE
RADIO**

Aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Afdeling Media en Creatieve Industrie
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Ministerie van OCW	
Zaaknr.	
Datum reg	21 DEC. 2015
E-Doctr.	
Directie	Manc

Uw referentie: 846794

Betreft: zienswijze VCR op Ontwerpbesluit aanbodkanalen Concessiebeleidsplan 2016-2020 NPO

Hilversum, 18 december 2015

Excellentie,

Hierbij reageert de Vereniging Commerciële Radio VCR op uw "Ontwerpbesluit aanvragen nieuwe aanbodkanalen en stopzetten bestaande aanbodkanalen uit het Concessiebeleidsplan 2016-2020".

1. **NPO Nieuws en evenementen**
- 1.1. De VCR verzet zich tegen uw voorgenomen goedkeuring voor het nieuwe aanbodkanaal "NPO Nieuws en evenementen." Het voornaamste bezwaar is dat een dergelijk kanaal marktverstrend werkt.
- 1.2. Bij de verdeling van de commerciële radio-omroepfrequenties in 2003 is er door uw ministerie voor gekozen om een landelijk FM-pakket te bestemmen voor nieuws, actualiteiten en informatie (kavel A4). In 2011 is deze vergunning verlengd en het ministerie van Economische Zaken is voornemens deze vergunning in 2017 opnieuw te verlengen.
- 1.3. Ten tijde van de verdeling van de commerciële omroepfrequenties 2003 was Radio 1 al een speler in de markt, en richt(te) het zich op nieuws en actualiteiten. Toch vond uw beleidsvoorganger het van groot belang dat er ook een commercieel nieuws- en informatiekanal in de Nederlandse ether verscheen, om zo de pluriformiteit beter te kunnen waarborgen.
- 1.4. In de toelichting bij de Regeling Aanwijzing en Gebruik Frequentieruimte 2003 schief hij: *"Deze aanwijzing is er op gericht om commerciële omroepinstellingen die categorieën van programma's uitzenden die naar hun aard, inhoud of doelgroep gericht zijn op specifieke doelgroepen met als consequentie verhoudingsgewijs lagere inkomsten of hogere kosten, mogelijkheden te geven voor het verwerven van FM-frequentieruimte en strekt aldus ter waarborging van verscheidenheid en variatie in aanbod."*
- 1.5. BNR verwierf het landelijke FM-kavel A4 met een programma bestaande uit vrijwel uitsluitend nieuws, actualiteiten en informatie en is sindsdien een volwaardige tegenhanger voor Radio 1. Echter, Radio 1 heeft door de ondersteuning van de Nederlandse overheid evident veel meer technische middelen, financiën, redactieruimten, redactieleden en frequentieruimte tot zijn beschikking dan BNR. Waar Radio 1 marktaandeel weet te behalen van wel 7 à 8%, realiseert BNR een marktaandeel dat structureel onder de 1% ligt. De marktpositie van BNR komt zeer onder druk te staan indien de NPO toestemming krijgt om

naast Radio 1 een nieuw kanaal in de markt te zetten dat zich gaat toeleggen op Nieuws en Evenementen en de verslaggeving daarvan.

- 1.6. De Raad voor Cultuur adviseert negatief over dit nieuwe aanbodkanaal, onder meer omdat ze bang is dat het nieuwe aanbodkanaal andere kanalen van de publieke omroep kannibaliseert. De angst van de Raad voor Cultuur is niet alleen zeer valide, maar er zal zeker ook 'kannibalisatie' optreden bij de commerciële radio-aanbieders (en dan met name bij BNR). Het is ondenkbaar dat de komst van een nieuw radiostation gericht op nieuws en evenementen, geen gevolgen zal hebben voor de rest van de markt. Dit klemt temeer nu, gezien de marktpositie van BNR (zeer kleine speler), zelfs een geringe daling van het aantal luisteraars, het voortbestaan van BNR in gevaar zou kunnen brengen.
 - 1.7. Waar Radio 1 met een marktaandeel van 8% geen noemenswaardige hinder ervan zou ondervinden indien haar marktaandeel met enkele tienden van een procent zou dalen door de komst van dit nieuwe aanbodkanaal, zal een verlies van enkele tienden van een procent marktaandeel voor BNR per definitie funest kunnen uitpakken. NPO-nieuwsradio (middels een extra nieuws- en evenementenkanaal) heeft dan ook de potentie een partij als BNR op termijn uit de markt te stoten. Indien de NPO de mogelijkheid wordt geboden om naast Radio 1 ook nog een tweede publiek nieuwskanaal in de markt te zetten zal dit niet alleen gaan kannibaliseren op Radio 1, maar ook zeker BNR gaan treffen. Onduidelijk is ook waarom dit echt nodig is, waarom die behoefte niet via de bestaande kanalen ingevuld kan worden en waarom dit niet aan de markt overgelaten kan worden.
 - 1.8. In de toelichting bij de Regeling AGF 2003 stelde het ministerie van OC&W dat de geclausuleerde commerciële FM-kavels, waaronder een voor nieuws, de verscheidenheid en variatie in het aanbod waarborgen. Door het kanaal NPO Nieuws en evenementen toe te staan, neemt u nu het reële risico die verscheidenheid en variatie in het aanbod aan te tasten. Dat dit kanaal vooralsnog niet beschikt over een FM-frequentie doet daar niets aan af. Inmiddels luistert de helft van de radioluisteraars via distributiemiddelen anders dan de analoge FM en het aandeel van de analoge FM in de totale beluistering zal ook de komende jaren afnemen.
 - 1.9. Indien de NPO straks niet één maar twee radiostations zal gaan exploiteren die zich toeleggen op nieuws en evenementen, is de zorg reëel dat de enige commerciële aanbieder van dit belangrijke programmagenre op termijn uit de markt zal worden gestoten. In elk geval is dit risico niet onderzocht, noch lijkt te zijn gekeken naar potentieel versturende effecten op de markt voor nieuwsvoorziening, of de markt voor beluistering van radioprogramma's, of de bijbehorende advertentiemarkt. Met de Raad voor Cultuur vindt de VCR derhalve de komst van het kanaal NPO Nieuws en Evenementen onwenselijk. De VCR beschouwt het als risico voor het voeren van een gezonde bedrijfsvoering van (met name) BNR en andere (potentiële of reeds concurrerende) nieuwsmedia, via FM of DAB, waardoor er sprake zal -of minstens kan- zijn van marktverstoring.
- 2. Radio 6 / Soul en Jazz**
- 2.1. De VCR kan zich vinden in de beëindiging van de programmakanalen NPO Radio 6 en de twee DAB+ kanalen NPO Nieuws 24 en NPO Radio 2 Top 2000. Zoals reeds door de VCR uiteengezet in haar brief aan u van 13 november jl. is de VCR van mening dat zoveel mogelijk Nederlandse artiesten van de programma- en distributiemiddelen van de publieke omroep moeten kunnen profiteren en zou dus naar verbreding moeten worden gezocht.

- 2.2. Maar in het Concessiebeleidsplan 2016-2020 geeft de NPO aan dat men, naast het 'inbedden' van soul- en jazz in de programmering op Radio 2, ook met een nieuw subkanaal wil starten, genaamd "NPO Radio 2 Soul en Jazz". Dit subkanaal zou de distributie moeten overnemen van het huidige NPO Radio 6, inclusief verspreiding via de analoge kabel en DAB+.
- 2.3. U schrijft in uw ontwerpbesluit: *"In zijn reactie schrijft de NPO dat het al de ambitie had om in 2016 de genres soul en jazz stevig verankeren in zijn radio-aanbod maar dat besloten is deze ambitie nog verder te intensiveren. Dit zal gebeuren door middel van het programmeren van soul en jazz-aanbod op het subkanaal NPO Soul & Jazz én op het hoofdkanaal NPO Radio 2".* En verder: *"Een voorwaarde voor het beëindigen van het aanbodkanaal is dat de genres soul en jazz en volwaardige plek krijgen binnen de radioprogrammering, dat er voldoende budget is voor een dagelijks tijdslot en dat er een serieus themakanaal is, conform de eerder genoemde motie"*
- 2.4. Maar alhoewel u in uw ontwerpbesluit expliciet geen toestemming geeft voor het aangevraagde kanaal FunX Turktop en instemt met de beëindiging van NPO Radio 6, wordt in uw besluit niets genoemd over expliciete toestemming voor het nieuwe subkanaal NPO Radio 2 Soul en Jazz. Voorwaarde voor beëindiging van Radio 6 is volgens u onder meer dat er een serieus themakanaal is, maar u verzuimt de toestemming voor dit nieuwe themakanaal in uw ontwerpbesluit mee te nemen. In uw ontwerpbesluit wordt immers slechts toestemming gegeven voor Npo3.nl en NPO Nieuws en evenementen en niet voor het nieuwe subkanaal NPO Radio 2 Soul en Jazz. Het gaat te ver om uit de motivatie van uw ontwerpbesluit af te moeten leiden dat u (tevens) instemt met de komst van het nieuwe themakanaal NPO Radio 2 Soul en Jazz. Indien u van oordeel was geweest dat de NPO met dit nieuwe kanaal mag starten (ter vervanging van NPO Radio 6), had u dit expliciet in uw ontwerpbesluit moeten benoemen onder de kop "1. Besluit tot goedkeuring". Naar het oordeel van de VCR heeft u dus wel toestemming gegeven voor beëindiging van het kanaal NPO Radio 6, maar geen toestemming voor het door de NPO mogen starten van het kanaal NPO Radio 2 Soul en Jazz. Derhalve kan van een dergelijk subkanaal geen sprake zijn.
- 2.5. Ten overvloede meldt de VCR dat een publiek soul- en jazzkanaal (of het station nu Radio 6 heet of Radio 2 Soul en Jazz, en of het nu grotendeels gepresenteerd is of nonstop) kannibaliserend werkt op de bedrijfsmogelijkheden van Sublime FM. Jazzmuziek is reeds in zeer hoge mate te beluisteren via het commerciële station Sublime FM, dat uitzendt via het landelijke FM-kavel A8, in de digitale ether en via de kabel, satelliet en online. Ook hiervoor geldt dat middels de Regeling AGF 2003 is gewaarborgd dat er commerciële frequentieruimte is gereserveerd voor jazz-programmering. Jazzprogrammering is gericht op een specifieke doelgroep en brengt verhoudingsgewijs lagere luistercijfers en dus lagere inkomsten met zich mee. Alhoewel in commercieel opzicht niet onmogelijk, is het exploiteren van een jazz-radiostation in financieel opzicht wel uiterst precair. Het bewijs hiervoor is, dat de vorige exploitant van het landelijke FM-kavel A8, in 2009 failliet is gegaan.
- 2.6. En ook voor NPO Radio 2 Soul en Jazz geldt dat, alhoewel niet op FM, de eventuele verschijning van dit nieuwe radiostation in de markt een sterk marktverstoring effect zou hebben op de bedrijfsmogelijkheden van Sublime FM. Daar waar uw ministerie zelf de verscheidenheid en variatie wenst te waarborgen door ruimte in de ether te reserveren voor een commerciële aanbieder van jazz-muziek (die bijgevolg moet programmeren gericht op een specifieke doelgroep en rekening dient te houden met lagere inkomsten) zou uw ministerie de verscheidenheid en variatie in de ether vervolgens weer op het spel zetten indien u het de NPO toe zou staan om een rechtstreekse concurrent voor deze commerciële aanbieder in de markt te zetten.

- 2.7. VCR constateert dat u het de NPO vooralsnog niet toestaat om te starten met NPO Radio 2 Soul en Jazz, omdat dit niet (duidelijk) blijkt uit uw ontwerpbesluit. Op grond van artikel 2.21 juncto 2.20 lid 2 sub b Mediawet 2008 is voorafgaande goedkeuring van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vereist voor de aard en het aantal programmakanalen en overige aanbodkanalen van de NPO. In uw ontwerpbesluit wordt die goedkeuring voor het nieuwe aanbodkanaal NPO Radio 2 Soul en Jazz, niet gegeven.
- 2.8. Uit het beleidsplan van de NPO, noch uit uw voorgenomen besluit, blijkt enige vorm van onderzoek dat gedaan werd naar de mogelijk concurrentieverstorende werking van het kanaal op de marktpositie van SublimeFM en de overige commerciële radiostations. Zou u dus toch voornemens zijn om een soul- & jazzkanaal voor de NPO toe te staan, dan zal voorafgaand daaraan ten minste nagegaan moeten worden (i) waarom daarmee in een publiek belang voorzien zou worden, (ii) waarom dat niet aan de markt overgelaten kan worden, zoals het kabinet wel beoogd heeft met vergunningverlening aan SublimeFM en (iii) welke marktverstoring het voornemen – daadwerkelijk of potentieel – kan veroorzaken. Indien uit bedoeld onderzoek zou blijken dat marktverstoring inderdaad een potentieel risico is, dan dient vervolgens op basis daarvan een aanpassing van de voornemens gedaan te worden.
- 2.9. Tot slot merken wij nog op dat in het kader van de publieke discussie ook gesproken is over inbedding van Radio 6 (en Radio 5) op de bestaande FM-kanalen van Radio 2 en/of Radio 4. Met u zijn wij van mening dat de inkleuring van Radio 2 anders moet. De markt is, zoals u weet, van mening dat Radio 2 momenteel een zuiver commerciële propositie vervult en daarmee rechtstreeks concurreert met zenders zoals Radio 10 of Radio Veronica. De onderscheidende, toegevoegde waarde van Radio 2 schiet dan ook tekort. Uit uw besluit, noch uit de onderliggende stukken, blijkt op heldere en eenduidige wijze waarom de programmering van Radio 6 (en Radio 5) niet op Radio 2 ingebed zou kunnen en moeten worden zodat een groot publiek bereikt kan worden, in plaats van door inbedding van die programmering op een DAB-kanaal met een vooralsnog kleiner bereik. Ook op dit punt is volgens de VCR nader onderzoek noodzakelijk en is sprake van onvoldoende zorgvuldige voorbereiding, nu de geschetste richting niet onderzocht lijkt te zijn.
- 2.10. VCR laat u bij deze alvast weten, graag te worden aangemerkt als belanghebbende bij genoemd onderzoek en gaat ook graag inhoudelijk met u in gesprek in het kader van dat onderzoek. Ik verneem graag de bevestiging dat u VCR als belanghebbende zult aanmerken en als zodanig in elk geval zult informeren over het verloop van het onderzoek.

3. DAB+ verspreiding NPO Sterren.NL/ NPO 3FM Alternative/ NPO Funx Dance/ NPO Kx Radio

- 3.1. Wat niet in het concessiebeleidsplan 2016-2020 van de NPO staat en evenmin in uw ontwerpbesluit (maar in beide naar het oordeel van de VCR wel had moeten staan), is de verspreiding van de NPO kanalen Sterren.NL, 3FM Alternative, FunX Dance en Kx Radio via DAB+. 3FM Alternative is op het moment van dit schrijven al geruime tijd via DAB+ te beluisteren en de NPO heeft aangekondigd dat de overige kanalen per 1 januari a.s. zullen worden toegevoegd. Ook deze NPO-kanalen zijn in de ogen van de VCR marktverstoring. Zo richt FunX Dance zich op het publiek dat de commerciële aanbieder SLAMI tracht te bereiken en is Sterren.NL het antwoord van de publieke omroep op de commerciële programma-aanbieder 100% NL. 3FM Alternative en Kx doen onderwijl wat 3FM zou moeten doen. In werkelijkheid richt 3FM zich vooral op concurrentie met populaire commerciële zenders als Q Music, Sky Radio en Radio 538. De STER haalt daarmee advertentie-inkomsten uit de markt, waar commerciële zenders toch al te kampen hebben met een sterke daling van de

advertentie-inkomsten. Daarmee verwatert de publieke taak en de toegevoegde waarde van 3FM en werkt zij marktverstoring uit, waar dat niet de bedoeling kan zijn van een publiek gefinancierde popzender die zich zou moeten richten op alternatieve muziekstromingen die doorgaans onderbelicht blijven. Het heeft er de schijn van dat luistercijfers belangrijker worden geacht dan het dienen van de publieke taak.

- 3.2. Onder het kopje 'toetsingskader' schrijft u in uw Ontwerpbesluit: *"De publieke omroep geeft elke vijf jaar in het Concessiebeleidsplan en zo nodig in de jaarlijkse begroting aan welke aanbodkanalen hij wil toevoegen aan zijn aanbod en vraagt hiervoor goedkeuring van de minister (artikel 2.21 van de Mediawet 2008). De publieke omroep moet onderbouwen waarom de nieuwe aanbodkanalen passen binnen de publieke taak. Daarbij moet aandacht besteed worden aan de beoogde doelgroep en het beoogde publieksbereik, de behoefte van het publiek, de relatie met het andere media-aanbod, het bestaande aanbod op de markt en de wijze(n) van distributie en financiering"*.
- 3.3. Additionele wijze(n) van distributie moeten dan ook door de minister worden goedgekeurd, nadat hierover eerst een openbare voorbereidingsprocedure is geweest. Bovengenoemde radiostations hebben weliswaar toestemming voor verspreiding van programma's online, maar niet voor verspreiding via DAB+. Zeker waar de commerciële radiostations op dit moment ruimte tekort komen voor het uitzenden van hun DAB-programma's tegen dezelfde kwaliteit (bitrate) als waarmee NPO haar programma's verspreidt, vraagt dit aspect extra aandacht.
- 3.4. Als eerder door de minister bevestigd, geldt de goedkeuringsprocedure uit artikel 2.21 Mediawet als een bestaand kanaal via een nieuw netwerk met distributieschaarste zal worden verspreid. Die situatie doet zich hier voor.
- 3.5. Zoals ook bij uw ministerie bekend pleiten leden van de VCR meer ruimte in het digitale etherspectrum omdat de commerciële radiostations thans ruimte te kort komen. Pas in 2017 zullen nieuwe DAB+ kanalen beschikbaar komen. Zodoende is er in ieder geval tot die tijd sprake van schaarste binnen het digitale domein. De publieke omroep beschikt over één volledige multiplex en komt digitale kanalen tekort om die ruimte – feitelijk overbedeelde ruimte – alsnog op te vullen. Dit, terwijl dat verzoeken van VCR-leden om hun programma's via de DAB-multiplex van de NPO uit te zenden, door NPO zijn afgewezen. Ondanks dat juist daarmee de publieke belangen van het delen en efficiënt benutten van spectrum en van meer pluriformiteit gediend zouden worden. En ondanks dat juist daarmee een gelijk speelveld zou ontstaan: de NPO-hoofzenders zenden uit met bitrates van 96 kb/s tot 128 kb/s. Commerciële aanbieders zijn technisch beperkt tot bitrates tot hooguit 80 kb/s of lager. Tevens zijn ze door het ruimtegebrek niet in staat om nieuwe kanalen via DAB+ te introduceren of de bitrates annex geluidskwaliteit van hun tweede kanaal te verhogen.
- 3.6. Maar in plaats van deze toelating tot het publiek gefinancierde spectrum vult de NPO de extra toebedeelde, maar overdadige ruimte op haar DAB-multiplex met nieuwe radiostations die zij juist ontwikkelt om die additionele (overbedeelde) ruimte te benutten.
- 3.7. Er is dus sprake van schaarste op DAB+, ook al beschikt de NPO (ten onrechte) zelf over meer ruimte dan noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken van de NPO. De voorgenomen verspreiding van de NPO-kanalen Sterren.NL, Funx Dance en Kx Radio en de reeds bestaande verspreiding van 3FM Alternative dient zodoende op voet van artikel 2.21 Mediawet via een consultatie te worden goedgekeurd. VCR en haar individuele leden stellen zich hierbij belanghebbende bij bedoelde consultatie en verzoeken u hen formeel als zodanig aan te merken.

- 3.8. Ten overvloede vermeldt de VCR dat deze kanalen pure amusementskanalen zijn. Volgens het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet is amusement geen onderdeel meer van de publieke mediaopdracht als omschreven in art. 2.1. van de Mediawet: *“De aanpassing van de publieke media-opdracht gebeurt in de Mediawet door wijziging van artikel 2.1. In het eerste lid, onder a, wordt verstrooiing geschrapt als terrein van media-aanbod dat onderdeel is van de publieke mediaopdracht. In een nieuw onderdeel a1 van het eerste lid wordt aangegeven op welke wijze amusement kan worden ingezet.”* De publieke omroep moet hiertoe aantonen dat het publiek dat wordt bereikt met de amusementsprogramma's ook kijkt of luistert naar het overige aanbod van informatieve, culturele en educatieve aard.
- 3.9. NPO Sterren.NL, NPO Funx Dance, NPO 3FM Alternative en NPO Kx Radio dienen niet als middel om de publieke functies informatie, cultuur of educatie te realiseren, althans daarvan geven besluit noch onderliggende stukken blijkt. Deze kanalen verspreiden louter programmering met amusementswaarde. Daarnaast voorziet het bestaande aanbod al ruim in deze segmenten. Het muziekaanbod van 3FM Alternative en Kx Radio is online volop te beluisteren via binnenlandse en buitenlandse aanbieders, terwijl Funx Dance zich richt op dezelfde doelgroep, of ten minste grote overlap heeft met de doelgroep van Slam!, voor Sterren.nl datzelfde geldt bij 100% NL. Daarnaast zijn er tientallen kleinere private online-muziekaanbieders te vinden die zich specialiseren in de muziekgenres waar ook bovengenoemde NPO-kanalen zich mee bezig houden. Als er al meer ruimte moet zijn voor additioneel muziekaanbod via DAB+ (of FM), dan geldt dat dit muziekaanbod opgenomen moet worden in de reguliere programmering op de NPO hoofdzenders Radio 1 t/m 5. De opmerkingen over Radio 6, Radio 5 en inbedding binnen het programma van Radio 2 beschouwen wij hier als herhaald en ingelast.
- 3.10. Ook geldt dat verschillende commerciële aanbieders alleen gebruik mogen maken van hun ethervergunningen (zowel FM als DAB+) indien zij zich houden aan strakke programmatische voorwaarden. Dit is het geval bij de VCR-leden Radio Veronica, SLAM!, BNR, Sublime FM en 100% NL. De radiostations die de NPO voornemens is te gaan verspreiden via DAB+ kennen dergelijke beperkende voorwaarden niet. Een commercieel dance-station als SLAM! wordt zo straks in de ether geconfronteerd met een volledig gesubsidieerde concurrent die formatvrij mag concurreren op het gebied van danceprogrammering op de radio. Idem wanneer het gaat om 100% NL en Sterren.nl.
- 3.11. Het niet consulteren van de (aangekondigde) verspreiding via DAB+ van de kanalen NPO Sterren.NL, NPO FunX Dance en NPO Kx Radio, alsmede de nooit geconsulteerde DAB+ verspreiding van NPO 3FM Alternative, zijn naar onze mening in strijd met de Mediawet en de door uw ministerie met de Europese Commissie gemaakte afspraken.
- 3.12. Tot slot geldt voor genoemde kanalen dat de effecten daarvan op de markt niet, of ten minste onvoldoende, onderzocht zijn. De commerciële radiostations zien zich geconfronteerd met extra en publiek gefinancierde concurrentie, waarvan de publieke taak kwestieus is en waarvan niet vast staat of met de kanalen geen sprake is van activiteiten die niet reeds door de commerciële omroepen vervuld worden, of kunnen worden. De extra kanalen die de NPO beoogt aan te bieden, gaan ontegenzeggelijk de concurrentie aan met de bestaande radiospelers: zij annexeren marktaandeel waarop ook de commerciële radiostations zich richten. De luisteraars- of advertentiemarkt groeit niet, maar de verdienmogelijkheden van onze leden nemen wel af. Daarmee is de marktverstoring een vaststaand feit, of minstens een reëel risico en bestaat een reële barriere die aan toewijzing van de kanalen in de weg staat. De voorgenomen besluiten geven geen blijk van enig (gedegen) onderzoek naar die feiten en risico's, noch is VCR in die onderzoeken gekend. Evenmin zijn de voorgenomen

besluiten voorzien van een analyse van de impact en gevolgen die ontstaan voor de positie van de bestaande private radiostations op de radioreclamemarkt of de luisteraarsmarkt.

- 3.13. VCR en haar leden zijn dan ook van mening, dat voor een zorgvuldige besluitvorming een dergelijk onderzoek – marktbreed en dus met medeneming van in elk geval de belangen, positie en opinie van de leden van de VCR – dient te worden uitgevoerd voordat enige vorm van toestemming gegeven wordt. Door dat (vooralsnog) niet te doen, kan van toestemming voor genoemde kanalen geen sprake zijn en dient het voorgenomen besluit op deze punten te worden afgewezen. VCR en haar leden stellen zich hierbij als belanghebbende bij bedoeld onderzoek en verzoeken u haar te betrekken bij de uitvoering van dat onderzoek; ik verzoek u vriendelijk om mij schriftelijk te bevestigen dat u aan die verzoeken zult voldoen.

4. Conclusie

- 4.1. Naar het oordeel van de VCR heeft het Ontwerpbesluit aanvragen nieuwe aanbodkanalen en stopzetten bestaande aanbodkanalen uit het Concessiebeleidsplan 2016-2020 schadelijke markteffecten voor wat betreft de volgende onderdelen:
- NPO Nieuws en evenementen: marktverstoring
 - NPO Radio 2 Soul en Jazz: marktverstoring
 - DAB+ etherspreiding van NPO Sterren.NL / NPO 3 FM Alternative / NPO Funx Dance / NPO Kx Radio zonder toestemming van de minister: in strijd met de Mediawet.
- Elk van de genoemde kanalen: marktverstoring, waar het gaat om het verdienpotentieel van de commerciële radiostations;
- Toekenning van de digitale kanalen: verstoring, waar het gaat om het gelijke speelveld tussen commerciële en publieke omroep, respectievelijk toewijzing die de bestaande overbedeling aan DAB+ spectrum aan de NPO bestendigt; en de kosten van de commerciële radiostations mogelijk zal opdrijven (wegens opgedreven fictieve schaarste);
- 4.2. De voorgenomen besluiten getuigen van onvoldoende onderzoek naar de marktverstorende effecten die toewijzing van de nieuwe kanalen (als daarvan althans sprake zou zijn) zal veroorzaken voor de commerciële radiostations; daarmee kwalificeren de voorgenomen besluiten als onzorgvuldig en kan van definitieve besluitvorming geen sprake zijn zolang bedoelde (kwalitatieve en kwantitatieve) analyses en de daarop gebaseerde onderzoeken niet zijn uitgevoerd respectievelijk uitsluiten, dat de beoogde kanalen geen marktverstoring met de bestaande markspelers veroorzaken.
- 4.3. Voor Radio 6 (en Radio 5) geldt dat onvoldoende is onderzocht en/of beargumenteerd waarom het programma van die radiokanalen niet op het analoge kanaal van Radio 2 uitgezonden zou moeten worden, respectievelijk waarom het publieke belang daarmee niet beter bediend zou worden dan via uitzending op DAB met (vooralsnog) een aanzienlijk kleinere groep luisteraars die bereikt wordt. Datzelfde geldt voor het toewijzen van de kanalen voor 3FM Alternative en Kx, waar juist het programma van die kanalen ingebed kan worden, en zou moeten worden, binnen de programmering van hoofzender 3FM en haar FM-distributie.
- 4.4. VCR verzoekt u om haar en haar individuele leden als belanghebbenden aan te merken in het kader van de verdere besluitvorming en de onderzoeken die u naar aanleiding van deze zienswijze zult moeten instellen. VCR verzoekt u verder om de opinie van haar en haar leden uitdrukkelijk bij die analyses en onderzoeken mee te wegen en dat schriftelijk te bevestigen.
- 4.5. Indien daar naar het oordeel van de minister behoefte aan bestaat is de VCR bereid om haar zienswijze in een hoorzitting toe te lichten.

4.6. De VCR verzoekt de minister om de door de VCR ingediende onderbouwde zienswijze bij zijn definitieve besluit mee te nemen, meer in het bijzonder om zijn goedkeuring omtrent genoemde aanbodkanalen in te trekken en de betreffende aanbodkanalen af te wijzen.

Namens de Vereniging Commerciële Radio,